

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vilékra postán küldve:	
Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy óra	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitisor egyszeri beiktatásáért 5 kr
Hétfődíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlór 4 hasábos petitisorért 20 kr.

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Piac SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Béremtelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Kedd, január 20.

13. szám

Gazdasági bajaink.

(T.) Bevaliva az igazat: a gazdasági téren az újabb időkhöz nem sok történt, s ha a philoxera be nem üt, aligha dicskedhetünk még csak borászati kormánybiztossal is, mert az a csekély apparátus, mely a három, pláne négy szakmát vezető miniszternek rendelkezésére állt, korántsem felelt meg ama ropant igényeknek, melyeket nálunk a mezőgazdasági országban a gazdasági reform előmutat, illetőleg mutatna. Csak is, mióta gr. Széchenyi a miniszter, kezdjük észlelni, hogy gazdasági miniszterünk is van, s a mint a tapasztalás bizonyítja, helyesen választott Tisza, midőn e miniszteriumot egy agrarius vezetésére bízta. Távolságban állunk, mintha azt követelnék hogy a közgazdasági előmozdítása az ipar és kereskedelem rovására történjék, noha elmondhatjuk, hogy az ipar előmozdítása bizonyos tekintetben a mezőgazdaság rovására történt, a meenyiben az iparos osztály s irodalom oly nagy lármát csapott, hogy az előbbi miniszterek fejéből a gazdasági érdekeket majd nem egészen kiverte. Es így daczára annak, hogy a jelenlegi gazdasági miniszter (kit, me lékesen legyen mondva posta és távirati ügyek nem terhelnek) a gazdaság lendítéséhez egész erővel hozzá lát, a jelenlegi debatt, a közgazdasági tárcza felett, kapóra jött. Sőt így kellett volna régen. A miniszterek is úgy vannak, mint a tanárok, valamennyi a maga hatáskörét tartja legfontosabbnak, s valamennyi azt követeli a tanulóktól, hogy inkább az ő tantárgyának fektűdjenek neki, habár a másik rovására. Hát itt is, valamennyi miniszter a maga reformját sürgeti, s az a leg-hatalmasabb, kit leginkább üstökél a parlament, mert van mire hivatkoznia. Hát most már a gazdasági miniszternek is van mire hivatkoznia.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A regény prózája.

Irta: BALÁZS SÁNDOR.

(Vége.)

Megis kérte meg is kaptá, s egy hónapra rá már utban volt vele híres Veneziába, a hová az ő kedves kis Lauráskája már oly régóta vágyakozik.

Három hó múlva ismét haza érkeztek Budapestre, a hol, ezalatt házának első emeletét fényesen berendezték az új pár fogadására.

Es itt kezdődik már a tulajdonképeni regény.

A felesége a világ legboldogtalanabb asszonyának érezte magát. Mindig csak sohajtozott, nem találta kedvét, örömet semmi-ben. Fanyar mosolylyal, unottan fogadta férje minden előzékenységét, szóval szórakozott, migráinben szenvedő hiszterikus dáma volt, a ki magának is, szegény Tamásnak is ugyan-csak megkeserítette az életét.

A szegény ex marhakereskedő, ki őszintén imádta a feleségét, mindent elkövetett, hogy jó kedvet, örömet szerezzen a számára, de biz az sehoggy sem sikerült. A legdrágább ajándékokkal halmozta el, de ezzel is csak pillanatnyi örömet tudott szerezni neki.

Megköszönte ugy immel-ámmal, nyífnaf hangon, de azután rögtön migráinról panaszkodott s kétségbe ejtette a szegény egy-ügyű embert.

A dolog nyitja az volt, hogy a szerencsétlen asszony csakugyan boldogtalan volt.

Megverte őt az a tündér, a ki minden-Kit megver, a ki szerelem nélkül köti össze sorsát valakivel s ugy szólva pénzért adja el magát.

Mert talán mondanom sem kell, hogy akkor sem szerette férjét, amikor hozzá ment.

Es ha eddig magáról a miniszterről beszéltünk, hát beszéljünk most már a parlamentről!

Vajjon nem tűnik-e fel az olvasónak az a hanyaveti nagy hang és követelés, melylyel a parlament szónokai kivétel nélkül előállnak. Valamennyi nagy reformokat követel, és hibáztatja kormányt, hibáztatja magát a nemzetet, mely nagy reformok keresztülvitelére képtelen. Quid hoc? Miféle nagy reformokat értenek és követelnek a képviselő urak? Valami bővüszí, avagy tündéri átalakulást, mint a színházban, egy pillanat alatt? Es a mely kormány ezt egy pillanat alatt keresztül nem hajtja, hát ez a kormány az előhaladásra képtelen, noha minden új darab újabb reformokat hoz létre, és új díszítéseket követel. Így képzelik maguknak a haladást a képviselő urak? Akkor megvalljuk, a haladás eszméjére nézve meglehetősen igényekkel bírnak, hanem azért nem kielégíthetelenek ám, koránt sem!

Mert kérdjük az igen tisztelt ellenzéki képviselő urakat, vajjon e földgömb hosszú életében hány évet fogadnak el egy pillanatként? Elfogadják-e például a 18-át. Elfogadják-e egy szempillantásnak ez időszakot, 1867-től kezdve a mai napig? Ha méltányosok akarnak lenni, azt hiszem, hogy elfogadják. Es most menjünk vissza az 1867. előtti időkre.

Hát 1864-ben-e vagy 65-ben, de ez idő tájban kezdtek a losonczi vasut építését, — s ha bár e vonal — a mint a tapasztalás bizonyítja, — a legjövendelműbb vonalak egyike lett, nem akart akkor pénzcsoport, mely a megfeneklett építő társulatot kisegítette volna, hanem az építés közepett esődtől kellett mondia ia. Oly gyenge lábba állt az időben a forgalom, hogy e már félig kész vasut kiépítését senki sem merete magára vállalni. Hanem a lar Ázsiában lettünk volna, ott állt a vonal kiépített-

lenül, míg aztán valahogy, imigy amigy ki nem építették, és kölesönként kocsikkal nem segítettek magukon.

Ez egy pillanat előtt volt. És méltóztassanak a függőnyt felhuzni most. Nem e tündéri az átalakulás, midőn ma már keresztbe kasul szedelik az országot a vasutak, s ennek daczára, épülnek folytonosan.

Egy szempillantással ez előtt ama kevés vasuti társulat is defizittel dolgozott, míg ma az állam, egy óriási hálózat ura, tetemes jövedelmet mutat fel. Ezen felül minden oldalon újabb és újabb társulatok alakulnak. — miféle bővös dolog ez? Miféle tündéri átváltozás egy pillanat alatt?

Es hogy e forgalomról más tekintetben is fogalmunk legyen, hát volt ezelőtt egy pillanattal Budapestnek vendéglője: az „Angol királyné“, „Európa“, „István főherceg“, „Vadász kiirt“, „Páris városához“, „Nador“ és az „Arany sas“. Azóta szaporodott: „London városához“, a „Nemzeti szálloda“, „Hungária“, „Froner“, „Pannónia“, „Orient“, „Erzsébet“ — stb. és most épül a sugáruton egy fényben és pompában valamennyinél nagyobb szerű. — Egy pillanat alatt!

De méltóztassanak megnézni a fővárost magát. Bécs kétségbe van esve: egy pillanat alatt!

De méltóztassanak megnézni a vidéki városokat, a most épülő gazdaságokat. A most nevelt gazdasági állatokat, a gazdasági intézeteket, a keletkező ipariskolákat és más egyéb intézeteket. Méltóztassanak majd megnézni az ország kiállítását, mely be fog illeni egy kis világkiállításnak sat. Es mindez egy pillanat alatt! Egy pillanattal ez előtt csak almunkban láttunk ilyeneket, és ma már valóság. Jókai egykor egy fantasztikus képet írt Budapest szépségéről, már a milyennek ő habzja fővárosát látni sze-

retné. Es e fantázia, e tündérekép ma már valóság. Egy pillanat alatt!

Es képzeljenek hozzá az urak egy másik pillanatot a mostani haladással, hát hova fogunk érni a másik szempillantás alatt? S ime csak két szempillantás az egész. Hát miféle más haladást kívánnak önök a kormánytól, miféle nagyobb reformokat? Hogy varázsütésekre a földből új birodalmak keljenek ki? Hiszen majd nem azt cselekedjük!

Vajjon honnan venné a pénz Apponyi gróf, nagyobb, még ezeznél is nagyobb, még ezeznél is rohamosabb reformokhoz? A konzervatív Apponyi Albert? Hogy egy rettentő nagy erőfeszítést akarna tétetni a nemzettel, a mely erőfeszítésbe a nemzet hihetőleg meggyebedne. — Es miféle nagyobb, miféle rohamosabb reformokat akarnának tenni a többi reformerek? Miféle Boskó és Döbleri bővüszettel akarnák elvenni a nemzet szeméfnét? Igazán nem képzelünk emberi erőt, mely a mai eszközökkel többet bírna előteremteni.

— Válasz Ugron Gábor interpellációjára. Báró Urey Béla miniszter a képviselőház egyik legközelebbi ülésében, válaszolni fog Ugron Gábor interpellációjára a felsége első főudvarmesterének jelenlétére és működésére vonatkozólag a Magyarországon tartott udvari ünnepélyeken.

— A szentendrei választás. A szentendrei orsz. képviselőválasztás ügyében elrendelt pótvizsgálat f hó 20-án, ma kezdődött meg Szent-Endrén. A vizsgálat megtartása czéljából Lázár Ernő orsz. képviselő vizsgáló biztos s egy megyei tisztviselő, mint jegyző, utaztak Szent-Endrere. Velük ment a pestvidéki törvényszék egyik bírása is, ki a tanukihallgatások alkalmával az egyes tanuk megbeszélésénél fog szerepelni. A pótvizsgálat előreláthatólag hosszabb időt vesz igénybe.

hozza hasonló helyzetben levő nő egy jó ötletéről szolt, azt akarta alkalmazni.

— Most nem sokáig, mert férjem minden pillanatra haza érkezhetik. De találat módot, mely önmek megnyitja lakásunk ajtaját, s — meg férjem birodalmát. Ime veje e gyemánt karpereczet, azt fogom mondani, hogy elvesztettem, férjem nagy jutalmat fog kitűzni a megtaláló részére, mert a gyemántok nagy értékkel bírnak. Ön haza hozza a karpereczet s nem fogadja el a jutalmat. Akkor ön háznak barátja lesz, s a többről beszélünk akkor! Most sietve el, mert férjem minden pillanatra haza érkezhetik.

Egy szenvedélyes kézszerítés — s a fiatal ismeretlen elrohant.

Es így is volt! Fehér Tamás 2000 frt jutalmat tűzött ki a 10000 frt érő karperecz megtalálójának s Kamil haza hozta azt, de rosszul értette a nő utasítását s elfogadta a jutalmat s hálálkodva távozott.

Laura nem látta őt többé s midőn két-három nap is eltelt, anélkül, hogy az ismeretlen csak legkisebb életjelt is adott volna magáról, — gyanuja ébredt, elment az ékszerész boltba megnézni a gyemántjait — ki voltak eszerlve, hanem kövekkel! Belátta, hogy egy gyalázatos ipar lovagnak esett áldozatul: s e eselődés az első, de a legnagyobb félig öszetörte szívét.

Egy kis visszaesés következett; kísérlet tett megszeretni férjét s megkísérteni ezt, hogy jó nő legyen. Nem ment! Nem volt rosz, de nem volt jó.

Pedig Fehér Tamás mindig gyengéd és szeretetteljes volt hozzá! kárba veszett, nem indította meg szívét, — még józan eszt sem tudta meghódítani!

Egy még drasztikusabb megrázkódásnak kelle bekövetkeznie, az is megjött. Öszkor utazni vágyott. Eehér Tamás csak annyit kérdezett, hová? Németországba.

Midőn Drezdában a pinézér a reggelit

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 19.

A képviselőház ma folytatta a földmívelési, ipar és kereskedelmi tárca költségvetésének részletes tárgyalását. Az egyes tételek csak lassú tempóban intéztettek el, mert felszólaló majdnem minden rovatnál akadt. Steinacker Ödön és Fröhlich Gusztáv az iparfejlesztés érdekében peuditetek meg néhány eszmét; az előbbi a gyár-felügyelő intézményét, az utóbbi az iparvállalatot folytató részvénytársaságoknak a kincstári szállításoknál való figyelembe vételét kívánva.

Rónay János sikerült felszólalásban ajánlta a torontálmegyei földműves iskola kiegészítését; a befalások és gyümölcs-nyesztés érdekében pedig Lukó Géza, Török Kálmán nyilatkoztak. Általános és több részletre kiható beszédet mondott Gundöcs Benedek; ezuttal is teljes sikert aratott, — mert a legelőn-kebb derült és kisérte fejtegetéseit. — Hermann Ottó mégis találva érezte magát Gyula város képviselőjének ártatlan megédeskedése által személyes kérdésben kért szót.

Figyelemre méltó felszólalás volt Keglevich István grófé, a kinek szavai Szalay Imrét szintén személyes nyilatkozatra indították. A phylloxera és a borgyártás kérdésében Petrich Ferenc, Hermann Otto (a ki a központi mintapince megszüntetését indítványozta) és Nendtvich Károly nyilatkoztak, míg Ferenczy Miklós a tordai telepről tett néhány megjegyzést.

Még számos szónok lévén fölírva, a szóban forgó költségvetés részletes tárgyalása eléreláthatólag több napot fog igénybe venni.

Az ülés elején Pauler miniszter törvényjavaslatot nyújtott be, mely telekkönyvi intézményünket lényegesen javítani van hivatva.

A jótékony nőegylet.

(Kimutatás az 1884-ben tett segélyezésekről.)

1) Egyszer mindenkorra.

1. Papp Ferenc és családjának 5 frt. Szinte neki 1 varrógépre 15 frt 44 kr., öszs. 20 frt 44 kr. 2. Mandel Mórának 5 frt, 3. Engelmayer Mihálynak 6 frt, 4. Tar Mihálynak felvettélt élethosszig 10 frt, 5. özv. Kallai Györgyné 5 frt, 6. Hansz Károlyné 4 frt, 7. özv. Biró Istvánné Szilágyi Julia 5 frt, 8. Lintner Ottónának, hogy tovább utazhassék 5 frt, 9. Hajdu Sándorné Pávai Mária 5 frt, 10. Csados Mihályné 5 frt, 11. Oláh Józsefné 5 frt, öszs. 75 frt 44 kr.

2) Egy óra.

1. Béres Istvánné 2 frt, 2. Alekszi Erzsébet 2 frt, 3. Szikszay Józsefné 2 frt, öszs. 6 frt.

3) Három óra.

1. Özevgy Balog Ferenczné 2 frttal 6 f., 3. Csonka Mihályné 1 frttal 3 f., 3. Tóth Józsefné 2 frttal 6 f., 4. Gál Józsefné Pap Julia 4 frttal 12 f., 5. Molnár Julianna meghalt 3 frttal 9 f., 6. Makó Jánosné 2 frttal 6 f., 7. Sárkány Vilma élethosszig be van véve 4 frttal 12 f., 8. Skolik Péter 2 frttal 6 f., 9. Sarkadiné Oláh Mária 2 frttal 6 f.,

a szobába vitte, Laura tekintete véletlenül reá tévedt. Hangosan felsikoltott, felismerve Kamilt.

Szerencsére férje nem volt a szobában. Sohasem tudott meg semmit, — de Laura is lemondott rajongásairól. Megkísértette boldognak lenni, — de ez csak annyiban sikerült, hogy férjét nem tette egészen boldogtalanná.

A pénz nagy hatalom, de nem mindenható.

Hivogató.

(Aholnapi bála.)

Ti, akik ijedelem fog el, hogy a szép szemek varázsa, a mosolygó ajkak beszéde elcsábítja tőletek a forintokat, jöjjetek és ne szepesgessetek, mert meg van írva, hogy senki-nek nem léssen bántódása a mennyországban az angyalok között!

Ti, akik féltek, hogy leányaitok petrezselymet fognak árulni s nem léssen ez este tánczrahelyül ifjuság, ne féljétek, hanem csirögassatok körül a papát és mamát s jöj-jöjjetek el, mert a ki táplálja az erdők madarait és felruhazza a lilomot — meg a kik székelték a meghívókat, azok gondoskodni fognak, hogy ne legyen ez éjjel nyugta és pihenése egyetlen tánczosváknak sem.

Ti, akik féltek és zsebeitekhez kapkodtok szüntelenül, hogy a farsang kontókat zudít fejétekre, ha leányaitokat, vagy bajszodó fiaitokat bába vizitek, gondoljátok meg először azt, hogy a farsang csak hamvazó szerdái tart, hogy leányaitok nem lesznek örökké eladók s nagy fiaitok is szükségük a példát jövőjük tekintetében, ha majd lányokkal birandnak s végre gondoljátok meg, hogy az árvákért és szükölködőkért tánczoltok nem pedig azért, hogy kényelmetekre tánczoltok!

Ti, akik a báli éjben rendszerint az alvásból kerestek menedéket a táncz zsvaja

10. Darvas Sándorné 2 frttal 6 f., 11. Szabó Zsuzsanna 2 frttal 6 f., 12. özevgy Nagy Sándorné 2 frttal 6 f., 13. Csapó Sándorné 2 frttal 6 f., 14. özevgy Kovács Péterné 2 frttal 6 f., 15. Kovács Andrásné 2 frttal 6 f., 16. Nagy Róza 2 frttal 6 f., 17. Kozák Terézia a fentebbiek, Móth L. által kiíze-tett 2 frtja megértették. 18. özv. Nagy Ferenczné 3 frt, szinte neki 3 óra 2 frttal 6 f., 19. Perge Istvánné 5 frt, szinte neki 3 óra 2 frttal 6 f., öszs. 136 frt.

4) 5 óra.

1. Sarkadi Gyöngy 2 frttal 10 forint, 2. Kiss Józsefné 1 forintjával 10 frt. öszszen 20 frt.

5) 6 óra.

1. Márkus Jánosné 2 frttal 12 frt., 2. Gal Mihályné 2 frttal 12 forint., 3. Ujvári I. né 3 frttal 18 frt., 4. Kozák Julianna 3 frttal 18 frt., 5. Lengyel Lászlóné 2 frttal 12 frt., 6. Szabó Józsefné 3 frttal 18 frt., 7. Tóbiás Ferenczné 1 frttal 12 frt., öszs. 102 frt.

6) 9 óra.

1. Buga Lajosné, Murza Mária 2 frttal 18 frt., 2. Igaz Sámuelné 3 óra négy frttal 12 frt, 6 óra 3 frttal 18 frt. öszs. 30 frt; 3. Gulácsy Györgyné 2 frttal 18 frt., 4. Balog Sára és Zsuzsanna 2 frttal 18 frt., 5. Pill Ferenczné 2 frttal 18 frt., 6. Varga Jánosné 3 óra 3 frttal 9 frt, 6 óra 2 f. 12 frt, öszs. 21 frt; 7. Tóth Andrásné 3 óra 2 frttal 7 frt, 7 óra 3 frttal 18 frt, 24; 8. Barcza Lajosné 4 frttal 36 frt., 9. Egri Imréné 2 frttal 18 frt., 10. özv. Kuhn Istvánné 6 óra 3 frttal 18 frt, 3 óra 2 frttal 6 frt, öszs. 24 frt; 11. Kovács Jánosné 3 frttal 27 frt., 12. Halmi Marikának 5 frttal 45 frt; fentebbieknek gyógyszerekért 78 kr., öszszen 297 frt 78 kr.

7) 11 óra

1. Szakál Ferenczné 2 frttal 22 frt.

8) 12 óra.

1. Friedenstein Jakab 3 frt, 36 frt.

9) Elethossz. segélyezetteknek.

1. Pap Emilia 12 óra 4 frttal 48 frt., 2. Pataki Erzsébet 12 óra 2 frttal 24 frt., 3. Pócsi István és neje 12 óra 3 frttal 36 frt., 4. Bon Emilia 12 óra 4 frttal 48 frt., 5. Bodnár Jánosné 12 óra 2 frttal 24 frt., 6. Dömsödi nővérek 12 óra 5 frttal 60 frt., 7. Prodán Etelka 12 óra 4 frttal 48 frt., 8. László Jánosné 12 óra 2 frttal 24 frt., 9. Kozák Jánosné 12 óra 3 frttal 34 frt., 10. Molnár Sára 12 óra 2 frttal 24 frt., 11. Fehér Rezsóné 12 óra 4 frttal 48 frt., 12. Blau Salamonné 12 óra 4 frttal 48 frt., 13., Tóthfalusi Istvánné 12 óra 4 frttal 48 frt., 15. Paczalné 12 óra 2 frttal 24 frt., 15. Zong Bálint 12 óra 2 frttal 24 frt., 16. Gebei Adánné 12 óra 2 frttal 24 frt., 18. Panni Józsefné 12 óra 2 frttal 24 frt., 19. Weisz Emilia 12 óra 2 frttal 24 frt., 20. Burai Jánosné 12 óra 2 frttal 24 frt., 21. Sárkány Pálné 6 óra 4 frttal 24 frt., 22. Karsa Sándorné 12 óra 3 frttal 36 frt., 23. Juhász Jánosné 12 óra 2 frttal 24 frt., 24. Kiss Lászlóné 12 óra 3 frttal 36 frt., 25. Nagy Gergelyné 12 óra 2 frttal 24 frt., 26. Pásztor Jánosné 9 óra 2 frttal 18 frt., 27. Ocsai Jánosné 3 óra 2 frttal 6 frt., 28. Fehér Ferdinándné

elől; ti boldog mamák, kiket az ég rózsabimbókkal áldott meg, jöjjetek el, meggondolván hogy érettetek is nem egy báléjt aludtatát jó anyáitok!!

Ti, kik minden áron szeretni vágytok, de kik féltek, hogy a caliót bajt követ el soha sem duzzadó s a jölekkü apák filléreiből élő erszenyeteiken, ne féljétek, jöjjetek, mert nagy leszen a ti kelendőségtek a tánczban.

Es végre ti, kik az élet virányain lépdeltetek, de egyes zombékokon elbukva tul-estek a házasságon s már lábaitok sem hajlik a zenére; ti, kiknek lehetett multjok, de sivár a jelenük s alig van jövőtök, kik áhítozva néztek fel a zödelő ágra, a fesső bimbóra, kik nagyrészen emléke adták már hajszáitokat s azokért cserébe a sorstól „cezetes spongyát“ kaptatok, ti, kik szívesen megnösiültek, ha volna kivel, kiknek számá-ra teremtették az asphalt, a paróka, kiktől huzza jóvedelmét a fogorvos, a patikárus s kiknek legszebb álmaikt Hoff köszvény vásona borítja, jertek, ne féljétek, mert a lányok nem fognak törni magukat utánatok s tölle-tek nem kívánnak tőzot, kedélyt . . . csak vegyetek virágcsokrot . . . a meddig a „bud-get“ futja. Mint mindig, ugy most is az lesz sorsotok, hogy a szép szemekért áldozni fogtok, rajongni, lelkesedni . . . s hazatérve, megint azt fogjátok észlelni, hogy ismét egyedül vagytok! De hát gondoljatok az árvákra és szegényekre. . .

Jöjjetek mindnyájan, hogy a táncz-rem tömve legyen, hogy egy gombostű se es-hessék le a sima parkettre!

Jöjjetek lányok és ne féljétek! En mondom ezt. A rendezőknek szigoruan meg van hagyva, hogy egyetlen leányt sem szabad ülve hagyni. Az ifjak ugy fogják fel-osztani magukat, hogy lesz egy „operáló se-reg“ és egy tartalék-csapat.“ Ez felfogja vál-tani egymást s gondos kémszemek fognak ör-ködni a tánczostalan nők felett s a „g a l o-pi n“ -ek rögtön tudtul adandják a tartalék-

12 óra 2 frttal 24 frt, 29. Kiss Jánosné 6 óra 2 frttal 12 frt, 30. Nyilas Jánosné 12 óra 3 frttal 36 frt, 31. Aufhalter Jó-zsef 12 óra 2 frttal 36 frt, 32. Balogh Mihályné 12 óra 2 frttal 24 frt, 33. Tar Mária 9 óra 5 frttal 45 frt, 34. Albi Ist-vánné 9 óra 2 frttal 18 frt, 35. Sárkány Vilma 3 óra 4 frttal 12 frt., öszszen 1041 frt.

E kiadáshoz számítottak 3-nak temet-kezési költsége, u. m. Pásztor Jánosné 5 frt, Sárkány Pálné 6 frt, Kozák Jánosné 3 frt, — 14 öszszen 1055 frt.

Ebből az általam kifizetett pénzből a gondozó választmányi tagok visszatérítettek vonatkozva az élethosszigani segélyre 20 frt. 1884 ben az élethosszig segélyezettek közül meghaltak Kozák Jánosné — Kapusi Mi-hályné, Sárkány Pálné, Pásztor Jánosné, Ocsai Jánosné.

E szerint hatan. 1884-ben segélyeztetett 35. levonva 6-ot, marad 1885. jan. 1-re 29. Összegezés.

11-nek egyszermindenkorra 75 frt 44 kr., 3 nak egy óra 6 frt. 19-nek három óra 136 frt, 2 nek öt óra 20 frt. 7-nek három óra 102 frt, 12 nek kilenc óra 297 frt. 78 kr. 1-nek tizenegy óra 22 frt. 1-nek tizen-két óra 36 frt. 35-nek élet hosszj (az ösz-szeget lásd az első tételnél.)

E költséghez osztoztatik Bihari Istvánné temetésére 2 frt. Ujvári Istvánné temetésére 3 frt, patikai szerekre 10 frt 59 kr., együtt 15 frt 59 kr., öszszen 1745 frt 81 kr.

Ebből levonatik

1 Fekete Sándorné, ki még 1883-ban se-gélyeztetett, 1884. január hóban a városi kórházba vétetvén fel, a pénztárba vissza helyeztetett 12 frt, 2. Molnár Julianna meghal-ván visszatérítetett 9 frt, együtt 21 frt. Ki-adási föösszeg 1724 frt 81 kr.

E szerint 91 egyen részestült a helybeli jótékony nőegylet adományából 1884-ik év-ben, kik között 1724 frt 81 kr osztatott ki.

Végre szükségesnek látszott előtünk a fentebbi részletes kimutatást közleni a nagy-érdemű városi közönséggel, mintegy számot adandók ezzel arról, hogy miképen sáfárkodik egyletünk a rábizott javakkal, a hozzá be-küldött jótékony adományokkal.

Ilyen nyilvános számadások közzététe lét kötelességünk teendőknek fogjuk ezen-tul tekinteni, jól tudván, hogy városunk igen tisztelt közönsége örömmel veend mindig tudomást arról, mennyiben felel meg a „jóté-kony nőegylet“ a hozzá fűzött várakozások-nak. A multa vonatkozólag csak annyit mondunk, hogy egy let ehezönek adott eddig is kenyert; ha a legközelebb mult évet illetöleg pedig rámutatunk ama 91 sze-gényre, kik között? mint kimutattunk, 1724 frt 81 kr osztatott ki általunk: azt hisszük, mindenki meg fog gyözdöni az egylet műkö-désének áldásos volta felöl s elismeréssel adozik városunk nemes nőinek eme jótékony-sági szövetkezete iránt.

1885. Január 15.

Márton László nőegyleti pénztárnok.

Színház.

„Szikra Panna“ Kiss Mihály népszínműve.

Színházunk jeles tagja Kis s M i h á l y „S z i k r a P a n n a“ cím alatt népszínmű-vet írt, s azt vasárnap adták elő a budai

csapat parancsnokának, hogy hol az immi-nens vesztély.

Nem lesz szükségetek sem az elhalvá-nyulásra, sem a rosszulletre, sem a „doctor bácsi“ rendelkezeteire mint reudes kifogásokra, mert mindenki, annyit fog tánczolni, a meny-nyit akar s a míg a zene szól.

Ifju emberek, kiktől függ holnap este Debreczen város hűlgyeinek boldogsága, ne féljétek, mert mi nem fogjuk meglapittatni erszenyeiteket, a fő-dolog, hogy tánczoltatok s akkor idővel . . . meg is nősiültek.

Csak azt kívánjuk tőletek, hogy men-tül kevesebbet ácsorogjatok a középső csil-lár alatt és ügyeljétek, nehogy a tánczgyü-lölök által kísértetbe ejtessenek.

Tánczoltok, jól, vagy rosszul, az min-degy, csak hogy másnap reggel elmondhassa rólatok Európa, hogy jól viseltétek maga-tokat.

Ínkább kapjatok ezer kosarat egyen-kint, sem hogy egyetlen tánczosné bigyeszse fel ajkait s így szöjjon anyjához:

— Mama, unaimas itt!

Azután a jövőtök mégis csak attól függ, hogy mennyit tánczoltatok.

Lássátok, nézettek szélylyel s meg fog-tok gyözdöni arról, hogy csak oly férfiak maradtak pártában . . . akarom mondani: feleség nélküli, kik nem tánczoltak . . . A ki tánczol, az boldogul és nem félhet attól, hogy megnösiülve, agglégány marad!

Es ti ében álmód és alva öröködő ma-mák! — Üljetek nyugton, mosolyogjatok minden tánczosra és soha se ejtsétek ki ez este a következő szavakat:

— Nem szabad tánczolni a leányomnak, mert a multkor is meghütötte magát a jégen! Söt inkább azzal biztassátok leányai-tokat, hogy: „Hej, mikor én leány voltam, soha sem fáradtam ki!“

Ha így azután mindenki el fog jönni s mindenki megteszi kötelességét, lehetetlen, hogy ne legyen szép jóvedelmünk!

várszínházban. A darabról a fővárosi bírál-

pok nem sok jót irnak. Mesélya a következő: Kapás István gazduram gonosz ember. Jó módban él, van szép leánya, gazda-társai megbecsülik, hanem ő többre vágyik, városban akar az urak közt élni, s azért gyámleánya Szikra Panna (Blaháné) keze-után áhitozik, a kinek szép vagyonszája van, a mi ha az övé lehetne, nem volna nehéz dolog az uraskodás.

Hanem a Panni Szép Jóska után bom-lilk, a ki meg Kapás uram leányát, Zsuzsát (Balogh Etel) tartja legszebbnek a világon. Kapás uram előbb csodálatra méltó öszinte-séggel Magyar szabónak mondja el mi az ő szándéka, azután Zsuzsát erőszakkal Jóska-hoz, (Kis Mihály) hogy így Pannit ma-gának biztosítsa.

Ez a Szép Jóska csak anyját ismeri ki volt az apja? Az tikok, de a kö-zönség hamar sejtji, ki az apja, mert Kapás uram ismételve kinyilatkoztatja: Olyan me-legséget érzek a szívem körül, valahányszor erre a fiura nézek . . .

Zsuzsi hiába szereti Kardos Gyurkát, apja parancsol és ő, bár megtört szívvel kész engedelmeskedni, hanem Jóska éppen a mint esküvőre indulának, kijelenti, hogy egy ta-pottat se megy, elég neki a bosszu, hogy most cserben hagyja azt a leányt, ki oly kegyet-len játékot üzött a szívével, csak azért, hogy szeretőjét megkinozza.

Ekkor váratlanul ott terem a Jóska anyja és kimondja az öszsagyült vendégek előtt, hogy Jóska apja Kapás István, a ki fiatalabb korában sem volt jobb, mint most, s gyalázatosan cserben hagyta őt.

A jelenlevők az asszony védelmére kel-nek, de Kapás dühöng, meg akarja verni a régi szeretőjét, meg akarja verni Jóska-t, a leányát, Pannit, egy öreg parasztot, Péter bácsit pedig a földhöz teremti, a miért a fa-lubeliék kinyilatkoztatták, hogy addig nem szólnak hozzá, míg meg nem javul, régi hi-báját jóvá nem teszi és Jóska-nak nevet nem ad.

Kapás megjavul a harmadik felvonásban, Panni a Jóskaé lesz, Zsuzsi a Kardos Gyur-káé, Kapás nőül veszi a régi szeretőjét, így a darab verekedés helyett hármass házasság gal végződik.

Mint vendég maga a szerző is fellépett, de bár ártott neki a darab, mégis játékaival és gyönyörű dalaival szép sikert aratott.

Kiss Mihály mint halljuk folyton ír, s habár az első kísérlet nem sikerült is, ké-sőbb még jó darabokat is írhat. Már maga az a körülmény, hogy népszínműve egy fő-városi színház által bemutatott elég szép eredmény.

Napi hírek

— Az iparos kör tánczvizgalmára, mely jövő szombatn este a Bika vendéglőben tar-tatik, páholyjegyek előre válthatók H u b e r József és M a y e r Ferencz üzletében. Be-lépti jegyek válthatók Tóth Gyula, Lő-rinc sák László, Nagy András üzletei-ben szintén válthatók Egyuttal nem mulaszt-hatjuk el a közönség figyelmét felhívni e tánczvizgalmra, mely az elokészületekből itélve a legsikerültebbnek ígérkezik.

— Értésítés Földmívelési ipar és keres-kelem ügyi m. kir. miniszter urnak 1884 évi december 25-én 58.279 sz. a kelt rende-lete értelmében értesítetik a lakosság, hogy a marhalevelekre vezetett hátirat csak az uj-

Nem kell mindjárt arra gondolni, hogy: „Na ma este szerelmet fogok vallani!“ vagy: „Ha ma nem sikerül a bál, öregem, akkor nem foglak kérni többé; hogy vigyél bába!“ — han m egyedül csak azon eszmével kell táplálkozni, hogy az árvák és szegé-nyek ért áldozunk!

Oh, hát a fiatal férfiak! Majd kihagytam őket. Tudom, hogy nem szeretik, ha más is átkarolja ifju nejeiket.

De gondolják meg, hogy mindez az ár-vakért történik! Azután a fiatal feleségek rendszeren meglegesznek, ha férjeik elviszik őket a nő e g y l e t i b á l b a és a többibe . . . Csak nem ülhetnek otthon örökké! És e bálba mindenkinek el kell jönnie, mert itt szent a czél, a melyért tánczolunk!

Természetemmel és nememmel fogva még sokat beszélhetnék, de a legjavát estére fo-gom hagyni, most csak még egyszer mon-dom, hogy jöjjenek el mindnyájan, Debreczen polgárai és polgárnői a holnapi nő-egyleti bála!

Mosolylyal fogjuk fogadni a belépőt, mosolylyal vesszük el a belépti-jegyet, mo-solylyal fillereit, mert minket az a gondolat buzdit és lelkesít, hogy a szegény, elhagya-tott árvakért cselekszünk, mosolygunk és tánczolunk.

E gondolat vezéreljen mindenkit a „Bika“ nagytermébe s a j ó t é k o n y s á g tudata elhajtja gondjait, feifrisíti kedélyét s a jó-tett emlékével fogja elhagyni a bált.

Jöjjetek, jöjjetek s ne féljétek, mert már az isten ember így szólt: „Nekem ad, ki az árvának ad!“

Azután egy kellemesen áttánczolt éj is ér valamit ebben a mezőgazdasági válságos időben.

Egy kis időre legalább elfeledjük, hogy drága a kenyér és maholnap kalácsra szorulunk.

Jertek, ez a bál az árvák első farsangi fánkja! Egy védasszony.

tulajdonos-gál! de m donos mar helyre levélre van marhalevel 1885 Janua vatala, — M

gatója e h nészkedésé J 4 k a i M Mándoki 5 kor Debre kedését. — E

A mit a E ből meg n díva volt rosunk eg polgára te s i r k ö régebben felé egy t márványi tól csupan kérvén. V ezt is, s V értekelet szöveg me melybeu le ki S Szathmáry Róvid és állítása M

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja kiviteli l mely egy kendő cso vendékek zás, (vagy föltozás, a háló-kabá tésekkel, ipar munk feredelt a kiviteli f Janka“ A z i r á t tén két e és jövend nek dolgo kőto rem K á r o l az ok oly rint i y compactu A szemlé hogy a t radozak, fardozás is hogy a polgárnok színe előt

— A dékek kéz az ország nek alkalt rint azon egy család munkák elhelyezve kái az eg golás és san bemut osztály első lapja

tulajdonos tulajdonjogának igazolására szolgál... de mielőtt hátrattal igazolt új tulajdonos marháját eladja elcsere... h e l y r e szállítja, saját nevére szálló marha levélre van szüksége; ennélfogva hátrattolt marhalevéllel marháat hajtani tilos. Debreczen 1885. Január 2. Debreczen város kapitányi hivatala.

Mándoki Béla színházunk volt igazgatója e hó végén Szabadkán megünnepeli születésének 25 éves jubileumát, a midőn J. K. a i Mór „Arany ember“ e kerül színre. Mándoki 5 év előtt már jubilált egyszer. Akkor Debreczenben ünnepelte 20 éves színészkedését.

Emlékkö a honvéd sirok felett. A mit a város közönsége csodálatos közönyből meg nem tett, pedig nem egyszer baiditva volt rá, azt helyette egy ember, városunk egyik hazafias érzelmű, áldozatkész polgára teljesítette B o r o s s S á n d o r s i r k ö r a k t á r o s — mint már régebben közöltük volt — a honvéd sirok felé egy 600 frt. értékű szép nagy vörös márvány síremléket ajánlott fel, a közönségtől csupán a felállítás költségeinek fedezését kérvén. De ezis elmaradt. Ekkor magára vállalta ezt is, s Vasárnagra az érdeklődőket lakására értekezletre hívta össze a köre vésendő szöveg megállapítása végett. Az értekezleten melyben részt vettek többek közt: Gr. T. E. leki Sándor, K. Tóth Kálmán, Gáspár Imre, Szathmáry K. a szöveg meg is állapított. Rövid és velős az. A sirko ünnepélyes felállítására Márcz. 15-én fog megtörténni.

A róm. kath. leányiskola növények kézi munkáit a napokban küldték fel az országos kiállításra. Az érdekl. szülőknek alkalomuk volt meggyőződni arról: miszerint azon kézi munkák többnyire korszerűek, egy család háztartásához szükségesek. — A munkák két nagy albumba vannak csinosan elhelyezve az I. II. III. és IV. osztály munkái az egyikben foglalhatunk u. m. kötés, durgolás és merkelés fokozatos haladással huzagon bemutatva. A másikban az V. és VI. k. osztály munkái elhelyezték. Ez alkalommal első lapján Molnár Janka tanítónő gyönyörű kivitelű lelege munkája tűnik szemünk elé, mely egy zsebkendő szegélyzetét, és egy nyak kendő csokrot díszít. A többi lapon a növények kézi munkái szemléltethetők, u. m. hálózás, (vagy nevezés) hurkolás vagy slingelés, foltzás, fehérnemű varrás, női és férfi ingek, háló-kabát miniatúrban, himzés különbözőféle díszekkel, fehér és színes pamuttal. A háziipar munkáiból származóak. Ezen albumnak kedvelő a r. k. leányiskola épületének esinos kivitelű festménye díszíti, melyet „Molnár Janka“ kiváló sikerrel élethűen rajzolta. Az írási munkák a t o k és rajzok szintén két csoportra osztják, melyek tisztán és es jóvendőre sokat ígérő finom ízléssel vannak dolgozva. A mi pedig a két album könyvkötő romok munkáját illeti, az Csáthy Károly műhelyéből került ki, — azok oly csinnal és izléssel készítették, miszerint ly elegans munka még nagyobb városi compacturának is díszere válhatnék. — A szemléltető örömmel győződtek meg arról, hogy a tanítónők ezuttal nem csak azért fáradoznak, buzgalommal működtek, miszerint fáradozásaikat siker koronázza, hanem azért is, hogy a társadalomnak szorgalmas munkás polgárokot neveljenek és a hazának a világ színe előtt hírnevet szerezzenek.

Gyászjelentés Mely fájdalommal tudatjuk szeretett kedves leányunk BIRO MARGITNAK 2 és fél éves korában, folyó hó 20-án reggeli 4 órakor történt elhunytát. A kisenvedett földi részei f. hó 21-én délután 3 1/2 órakor fognak a gazdasági tanintézet épületében levő lakásunkból, a reform. ev. egyház szertartása szerint rövid ima után, a csezelő-utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességetekre rokonainkat barátainkat és ösmerőseinket bánáros szívvel meghívjuk. Debreczen 1885 Jan. 20-án. Biro Pál; neje szül. Csonka Janka; gyermekünk Béla nevében is.

A debreczen-hajdu nánási vasút üzemeltetésével megbízott u. kir. államvasutak igazgatósága H. Búszörmény és Hajdu-Dorog államvasút közt a 9. számú örhánál „Vidi-Pusztá“ elnevezéssel, a személyvonatoknak megállását elrendelte.

Kossuth Lajos egészségi állapotáról írja az „Egyetértés“ hogy Helfy Ignác orsz. képviselő, ki e hó elején Turinba utazott, Kossuthot a legvirulabb színben találta. Nagyon régóta nem volt Kossuth testszervezete oly rugékon, szelíme pedig oly munkabíró, mint éppen mostában. Legutóbb az állam és egyházzól fejezett be egy hosszabb tanulmányt, mely felelet lesz Schleich Lőrincz szatmári püspöknek a Szent-István társulat legutóbbi közgyűlésén mondott beszédére. Az iratok összeállításán kívül Kossuth szorgos figyelemmel kíséri nemcsak a politikai élet minden mozzanatát, hanem a culturalis jelenéseket is. Nincs a művészetek, tudományok vagy az irodalom terén oly esemény, mely Kossuth figyelmét elkerülne. Vendégei vannak de csak gyéren. Legutóbb nemeskéri Kiss Miklós, Kossuth régi barátja fordult meg Turinban.

A Gyuri bácsi vendöglőjét a jó hírű Kis-pipát, új bérlő vette át: Veres Lajos ur. A különben is jó hírű helyiség az új bérlő személyében olyan embert nyert, aki úgy hiszünk a látogatók igényeinek minden tekintetben megfelelni, képes lesz, jó tisztán kezelni italok és izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

Keresetek egy nati ember jó irással üzleti gyakornokul, levélbeli ajánlások Neidlinger G. céghez Debreczenbe intézendők.

Klapphornvilág. Csodálatos szokás kapott lábra a nyilvános helyeken, hova la teinerek és uri burgerek vegyessen járnak. A szokás egészen új s minthogy jó mulatságnak bizonyult, kevés kifogást lehet ellene tenni, ha nem azt, hogy németországi behozatal, s néha nagyon megérik rajta a bajor sör élmélygős íze. A mulatság abból áll, hogy három négy ur összeül egy kávéházi asztalhoz s apró verseket mondanak egymásnak, melyek értelme hol erkölcsös, hol kissé kaczer, de mindig bárgyu Mentöl bárgyubb, annál hatasabb; az benne a vice, hogy nagyon ostoba legyen. Aki a legelőször csinált ilyen verset, — valami müncheni sörházi poeta lehetett — legelőször versében véletlenül a Klapphorn nevű hangszert szerepeltette s e hangszerről most már a négyosoros bárgyu verseket mind Klapphornoknak hívják. A ki sok Klapphorat tud könyv nélkül, a körül egész udvar szokott képződni s bárha ezelőtt senki figyelembe se vette az illetőt, a Klapphornok nagy népszerűségét kölcsönöznek neki s biztosítják a közkedveltséget. Idegen urak furakodnak közelébe, följegyzik aranymondásait s hangos habotál fejezik ki elősmerésőbet. Az egész dologban eddig csak az volt a baj, hogy e szép mulatság német nyelven folyt s az ember csak elbámult mikor tösgyökerez gentrygyereké ajkai közt hallotta virítani a german műveltség eme yadvirágát. Megunta végre a dolgot néhány fiatal író a fővárosban s tegnapelőtt éjjel a „Fiúme“ klasszikus termében megalkották az „Első Magyar Altalanos Klapphorn-készítő Ipartársulat“ot, mert ha már Klapphornozunk, tegyük azt magyarul. S hogy a magyar nyelv erre is alkalmas, számos sikerült magyar Klapphorn bizonyítja. „Fiúmei“ tudósítók be is küldött néhányat, az ártatlanabbak közül, közüljük a következőket, bárha nem ezek a legjobbak. Az egyik így szól: „Két hölgy kint a keddi bába — Páratlan szép selyem ruhába. — Az egyik tartozik még érte. — De másik hitlbe kérte.“ — A másik így: „Csicsónának van két lánya, — Mindkettő kedves ifjú dáma, — A másik oly szép mint az egyik, — Utóbbi mégis a legszebbik.“ — A magyar klapphornisták azonban nem igen nagyra becsülik ezt a verselést, bizonyítja a következő négy sor: — „Klapphornai vers, most én azt kérde — Hogy lett ön népszerű? nem értem! — Hát én vagyok — felel szavamra — a h á j f e j ü e k e p i g r a m j a !“

Kaland vasuti kocsiban. A Károly bécsi kereskedő a napokban a stejiri pályaházban várakozott a Bécsbe induló vonatára. Ismerősei a pályaházban bemutatták egy fiatal hölgynek, ki mint mondták, szintén Bécsbe utazik. A kereskedő nem sokat gondolt a fiatal leánynyal és az első esőngöteskor helyet foglalt egy első osztályú kocsiban. Nehány állomással később át kellett szállani, s ekkor a fiatal hölgy a kereskedővel egy kocsiban foglalt helyet. — Mikor már a vonat megindult, akkor vette észre a hölgy, hogy második osztályú kocsii helyett első osztályban van, holott az ő helye csak a második osztályra szól. Utitársra, megnyugtatta őt, hogy következő állomáson ráfizethet e jegyre és ilyen módon társalgás szőződött közöttük. A lány elbeszélte, hogy ő bárói családból származik, kolostorban nevelkedett föl és most Lengyelországba megy, ahol nevelőnői állomást kapott. Később kérdezte a bárónő, hogy van-e a vonalon alagut, az igenlő válasza elkomolyodott és azt mondta: „Egy alkalommal nagyon kellemetlen kalandom volt egy alagutban.“ Eközben a vonat beért a rövid alagutba. A kereskedő megtogta utitársnője kezét melegen megszoitotta, s a bárónő nem vonta azt vissza St. Pölten tájékán a kereskedő beszédközben előhunza szivartárczáját és cigarettét kínált meg a bárónő. Alig látta meg ez a cigarettát egyszerre föliskoltott és ki akart ugrani az ablakon. A kereskedő természetesen megragadta őt és vissza akarta tartóztatni. — A bárónő erre még jobban kezdett sikoltozni. Végre a vonatvezető is meghallotta a jajveszékést és megállította a vonatot. A bárónő rögtön más kocsiban helyezték el, Bécsben pedig őt is, utitársát is a rendőrség elé vitték, hogy a sajátságos esetről fölvilágosítást adjanak. Itt a bárónő kijelentette, hogy utitársra az alagutban tulságos gyöngődött volt iránta s ennélfogva, mikor később a cigarettával megkínálta, nagyon megijedt, mert azt hitte, hogy az narkotizálni akarja őt. Az esetnek természetesen semmi következtése nem lett.

Uicsó, de a mellett a legjobb győgyítás. Nyitra. Magyarországon. Igen tisztelt uram! A Brant Richard gyógyszerész svajczi labdacsaiból két doboz küldött hozzám, engedje meg, hogy ezért leghalásabb köszönetemet kifejezzem. Én általában leghalásabb elismerést érzem az ön svajczi labdacsaik hatása iránt, mert már 10 évig szenvedtem emésztési zavarokban, annak daczára, hogy a legjobb orvosok tanácsával éltem. Miután az ön labdacsaiból három dobozzal elfogyasztottam, emésztésem annyira reudbe jött, hogy magam is csodálkoztam rajta s gyomrom is annyira megerősödött, hogy a legjobb étvágyam van. A labdacsokat két hónapig szakadatlanul szedtem. En azt hiszem, jogosan

mondhatom, hogy a svajczi labdacso (a gyógyszerárakban 70 kr. kaphatók) csupa egészséges, erős alkotrészekből állanak s az egész szervezetre csakis zsongitóg, erősítőleg hatnak. Es mind e jó tulajdonságok felől saját magamon szereztem e tapasztalásokat s azért vagyok oly nagy hálával eltelve, mert ez előtt sok évig nagyon sokat kellett szenvednem. Fogadja e nyilatkozatommal ismételve szives köszönetemet öszinte tisztelettel: Zamminer Lina, per Dr. Kállay — Ugyelni kell a dobozok czimlapjára, a fehérekészre vörös mezőben s Brand R. névalírásra.

CSARNOK.

A magyar nők hajdan és most. Irta: FUTÓ MIHALY-né.

Ebből következtetve tartják aztán nagyon sokan, hogy minek a nőnek a műveltség, hisz hajdan nem volt annyi gond fordítva a nő szellemi képzésére, mégis több jó anya, jó feleség volt mint ma. Nagyon tévesen gondolkozik, a ki azt hiszi, hogy a valódi műveltség kizárja az emlitettek helyes betöltését, sőt ellenkezőleg mentől műveltebb valaki, annál élénkebb lenne a kötelességérzet, annál pontosabban ösmeri, annál szentebbül s ügyesebben teljesíti kötelességeit! és a régiéknél éppen a valódi műveltség a szív, a kedély jószág kellő képzése nem volt elhanyagorva: s habár nem is részesültek olyan sokoldalú ösmeretekben, mint a mai nők, de egészen komoly irányban.

A híres murányi Vénust nemcsak szépsége, férfias bátorsága, de klasszikus irányban képzett ismeretei is tették korának egyik leg-feltűnőbb hölgyévé. Gróf Veselény Istvánné Dániel Polixéna latin nyelven, Szilágyi Sámuel, volt híres debreczeni superintendentessel váltott levelei s több általa latinból fordított vers, élénk bizonyosága, milyen tokon állott hajdan hazánk némely leányának tudományos műveltsége. Molnár Borbála költői munkáiban megleg még ma is a stílus szépsége és eszmegazdagsága. Báthori Anna férje Drágyi Gáspár Kraszna és Középszolnokmegyei főispán elhunytával e hivatalt a felség beleegyezésével átvette s vitte azt tántorithatatlan erélyvel s ritka bölcseséggel.

A nevelésnél legnagyobb fontossága, a nő későbbi rendeltetésére, a hitvesi kötelesség hű betöltésére he yesen nevelni. A neveléssel foglalkozó férfiak két szélsőségbe látják átmenni e tekintetbe is a mai nevelést. Vagy csepegtetnek a lányka szívébe önbizalmatlanságot, alárendeltséget s egészen a férfi erélyére támaszkodva nevelik. Az így nevelt leány aztán nem felesége, bajaiban osztozó segítő társa lesz férjének, — csak asszonya, ki mit sem törődik azzal, milyen gondok vonják a redőket férje homlokára; vagy egészen önállóan kenyér kereseti pályára, de míg ez irányban képezik, el felejtkeznek a háziaság kellő képzéséről, s Gyulai szerint azért találjuk, hogy a „családi kötelekek“ből korán kibotakozott nők egy jó része nagyobb önállóságához, kényelemhez szokik, kivétközik nőiségéből s ritkán tudja később is férjének saját kényelmét akaratát alárendelni, sőt néha áldozatot is hozni. E két szélsőség különösen káros a háziaséletben, mert amott a nő önbecsézzettel emít nőies gyöngédséggel nem bír. De ha több kárkozhatni valót találunk is a nő nevelésben, női szokásokban vajjon bennünket itélhetnek e el azért? Azt mondja az ember Tragédiájának remek írója:

Minő csodás keverete rosz s nemesnek A nő, méregből s mézből öszeszűrve, Mégis miért vonz? mert a jó sajátja, Mig büne a koré, mely szülte őt.

Hogy a mult kor női, mint a tiszta erkölcs példányképei tándökölték, talán erős hitök s vallásosságok következtése volt. Mert jól mondja Külesey! „semmi sínes, ami az emberi szívet annyira fölemelhetné, következőleg az élet mindennapi jeleneteiben, a szenvedélyek és indulatok örök ostromában hozzáragadt szennytől annyira megtisztíthatná, — mint az Istenség nagy gondolatával való foglalatosságok.“ Az örök nagy gyönyörűségét találták, a könyörgések, vallásos tárgyu elmélkedések irásában. Petróczy Katalin imakönyve, gróf Bethlen Katalin szent elmélkedései gyönyörűen jellemzik a hajdani nők vallásosságát. A család anya egész háza néptől megkivánta a szigorú vallásosságot. Bocskay Klára egy nap sem maradt el az isteni tiszteletéről s egész eselődéségtől megkivánta, hogy minden Vasárnap templomba menjen. Pempflinger Katalin, Török Bálintné erős hite és vallásossága reformálta Debreczen s mint a reformáció véndányalának neve fényes butikkal van beírva a kálvinista Róma történetébe.

Meg van-e ma a régi vallásosság? nézzük azt annak látható bizonyosságánál, a templomba menésnél. Nem-e minden más mulatságot, dolgot elébe teszünk? hisz elmaradásunkat legtöbbször azzal indokoljuk, nem volt rá időnk, mintha csak a szokás és nem a lelki szükség vezetne ma már oda, s ha elmegyünk is, bizony megbotránkozna a mult kor vallásos matronája, látva, hogy szégyellünk énekelni s divatozunk abban, hogyan dicsérjük az Istent. Nem-e a vallásosság hiánya folytán találunk annyi magával s egész világgal elégedetlen, a boldogságot álutakon kereső nő, vagy a ma már annyira általánossá vált öngyilkossági eseteket. Hisz midőn minden reményünk füst és pára lett, midőn elvesztet-

tük mindazt, a mi kedves volt szívünknek, — öszse kell roskadnunk, ha nincs hitünk, amiben fáradt lelkünk megpihenhessen, mert az erős hit minden s arra különösen a nőnek vajmi nagy szüksége van. (Vége köv.)

Közgazdaság.

Köbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. Budapest-Köbánya jan. 16. Az e heti üzlet igen lanyha volt, és az árak valamivel olcsóbbodtak. Heti átlagárak: magyar szedett 260—320, kgr. 46—47 kr. 180—240 kgr. nehéz 45—46,— kr., vén 300 kgron felül 42—44 kr. vidéki sertés 42—44— kr; tranzitóban szerbiai 44 1/2—45 kr, román 44—46 1/2 kr. netto kilogramonként. Eteségárak. Tengeri —, új 5.80 árpa 6.90 frt.

Table with columns for location (Helybeli állomány, Felhajtás, etc.) and amount (db). Rows include Felhajtás, Alsó Magyarországból hizott, Erdélyből, Szerbiából, Romániából, Szerémségi, A magyar államvasuton hizott, A vidékről, A budai vámoknál, Hajón (szerémi).

Table with columns for location (Helybeli állomány, Felhajtás, etc.) and amount (db). Rows include Összesen, Maradt, A részvény-zállásokban volt, Az egészségügyi és tranzitószállásokon maradt, Felhajtott szerb sertés, román sertés.

Table with columns for location (Helybeli állomány, Felhajtás, etc.) and amount (db). Rows include Összesen, Maradt, A részvény-zállásokban volt, Az egészségügyi és tranzitószállásokon maradt, Felhajtott szerb sertés, román sertés.

Zsiradék.

Diszó zsir irányzat és esőkenő árak mellett adatott. Első minőségű városi áru 54.50—53.— frton adatott. A hét végén az árak 1 és fél forinttal hanyatlottak. Szalonna lanyha irányzatot követett. Első minőségű áru 45.——45.50 frton, zsíratkor 45.50—46 frton, füstölt szalonna 51—52.— frton. Faggyu változatlan és lanyha maradt; jegyzési ára 43—44 frt.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenör“ eredeti távirata.)

BUDAPEST, jan. 20. A képviselőház mai ülésén a kereskedelmi költségvetés részletes tárgyalásánál Hermann Ottó indítványa, hogy a mintapince el-töröltesék, saját szavazata ellenében egyhangulag, a löversenyeknél a totalisateur eltiltására vonatkozó másik indítványa pedig nagy többséggel elvetett. Pártfelei közül is sokan ellene szavaztak.

BEREGSZÁSZ, jan. 20. Papházy törvényszéki elnök nejét, mig férje színházban volt, egy közönséges ruhába öltözött idegen asszony revolverrel megöltte. Sebe súlyos. A merénylet oka állítólag féltékenység.

Felalás szerkesztő és kiadó laptalajdonos Vártesi Arnold. Főmunkatársa: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Kiadó bolthelyiség.

Földesen a piac kellő közepén egy újonnan épült tágas bolthelyiség a szükséges raktár, pince és padlás helyiségekkel (esetleg a bolttal összeköttetésben levő főpálka mérési helyiség és joggal együtt) azonnal kiadó. Értekezhetni Bogdán Gáborral Földesen, vagy Oláh Károly megyei aljegyzővel helyben.

Nincs többé fogfájás,

hogyha használják a

Fog-elixir

a tiszteletre méltó Benediktinus atyák, készítménye a Soufáci apátságban;

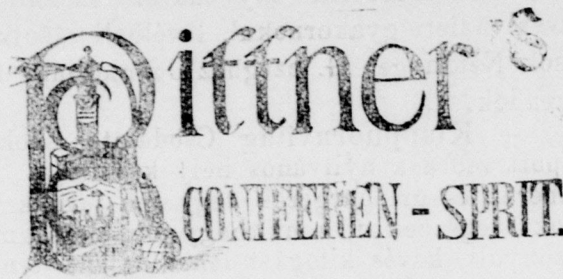
a mely szer 1373-ban találtatott fel, Boursaud Péter prior által és a mely később Maguelonne prior ur által lényegesen tökéletesítettet.

Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához — a foghas erősítéséhez és megsemmisíti a borkövet, megóvja a fogakat az elromlástól.

A lehellet rossz szagának eltűzésére minden másféle fogviznél hatalmasabb az Elixir. Ep ezért minden magas rangu körökben az egész világszerte használják.

Főgynökség: **Bordeauxban** Franciaország **Seguin, 3 rue Huguerie.**

Debreczenben: Szepessy és Kerekes disztné, **Schwarz M. Benő** és **Rott L.** férfi divat-termékben s **Rotschnek V. Emil** gyógyszerárában.

A Bittner-féle fenyő-kivonata

ne hiányozzék egy beteg vagy gyermek-szobából se. Pompás hamisítatlan erdei illatu fertőtlenítő szer ez; különösen ajánlható Bittner fenyő kivonat gyermek-betegségekben, gyermek-ágyas nők szobájában és minden ragályos betegségben. Mivel Bittner fenyő-kivonata az örökzöld fenyőfának elismert gyógyító erőt tartalmaz, gyantás, aether-ol-

tos anyagát koncentrált tiszta minőségben tartalmazza. Bittner fenyő-kivonata tüdő- és nyakbetegségben minden orvos ajánlja. BITTNER FENYŐ-KIVONATA egyesegyedül!

Bittner Gy. Reichenau N-Oe gyógyszerész részénél

és az alább jelzett raktárban kapható.

Egy palack fenyő kivonat 80 kr.; 6 palack 4 frt és egy szabadalmazott szétlövő készület 1 frt 80 kr.

Raktár Debreczenben: **Dr. Rotschnek V. Emil** és **Görtl Nándor** gyógyszerészeknél.

VALODI CSAK a védjeggyel. A szabadalmazott szétlövő készületbe „BITTNER Reichenau, N-Oe” van beütve.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és érezőntödeje, BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet.

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK

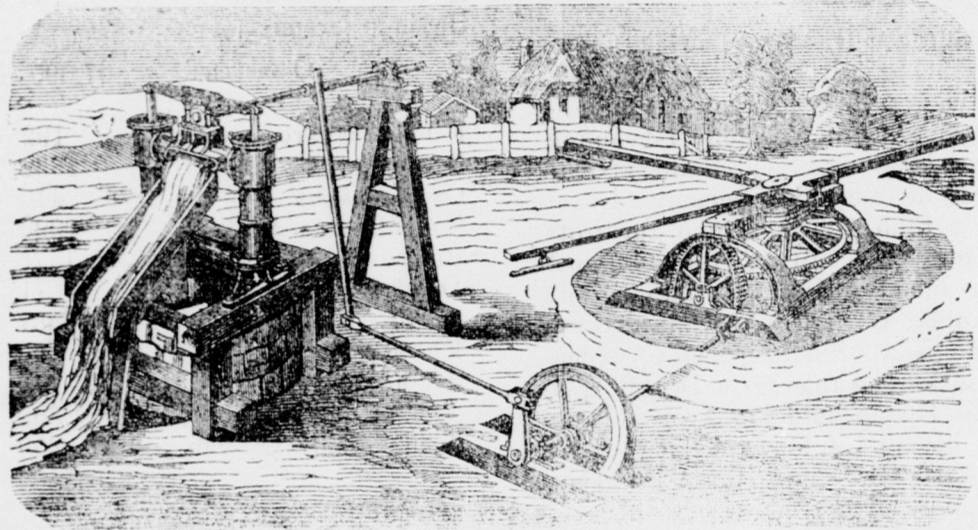
felszerelésére

szegmentes űrszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYÁSZJELENTÉSEK LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.